Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100623

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міненко Софія Іванівна

2. Minenko Sofia Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Менеджмент

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-12-2020

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача: Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Код за ЄДРПОУ: 00493741

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 44, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.832.003

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Код за ЄДРПОУ: 00493741

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 44, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Код за ЄДРПОУ: 00493741

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 44, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 66.37.05, 06.56.21, 06.71.07

Тема дисертації:

1. Механізми управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств України
2. Mechanisms for Managing The Competitiveness of Agricultural Enterprises in Ukraine

Реферат/анотація:

1. У дисертації досліджено теоретико-методологічні та науково-практичні засади процесу формування та впровадження механізмів управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств України в сучасних умовах динамічного зовнішнього середовища. Критичний аналіз існуючих наукових позицій щодо управління конкурентоспроможністю дозволив виконати їх систематизацію та розвинути визначення дефініції «конкурентоспроможність аграрних підприємств» шляхом її ідентифікації в якості комплексної характеристики здатності аграрного підприємства до провадження ефективної діяльності з певними видами продукції на певних цільових ринках. Відповідно, в дослідженні були ідентифіковані фактори формування та критерії оцінювання конкурентоспроможності аграрних підприємств. В дисертації ідентифіковані наукові засади формування та функціонування організаційно-економічного механізму конкурентних відносин на цільових ринках продукції аграрних підприємств, механізму управління створенням та реалізацією

конкурентних переваг аграрних підприємств, а також механізму управління конкурентною поведінкою на цільових ринках збуту з урахуванням особливостей їх конкурентної побудови. При цьому на основі застосування синтетичної концепції обґрунтовано принципи побудови та функціонування, а також архітектоніку комплексного механізму управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств, який поєднує в собі важелі, інструменти, засоби та фактори формування належного для здійснення розширеного відтворення та поступального економічного розвитку рівня конкурентоспроможності аграрного підприємства та дозволяє враховувати умови функціонування останнього на продуктових та ресурсних ринках. В роботі визначено динаміку економічної ефективності та тенденції зміни рівня конкурентоспроможності вітчизняних аграрних підприємств, а також встановлено зв'язок вказаних індикаторів з характеристиками конкурентної побудови цільових ринків збуту продукції аграрних підприємств. Вказане дозволило виявити структурно-динамічні тенденції розвитку конкурентоспроможності вітчизняних аграрних підприємств та відповідних систем управління нею. В даному контексті доведено пріоритетність застосування трьох груп інструментів підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств, а саме інструментарію управління витратами аграрних підприємств з огляду на створення цінових конкурентних переваг, інструментарію інтеграційної взаємодії аграрних підприємств, а також інструментарію впровадження інновацій для створення унікальних конкурентних переваг для «нішевих» видів сільськогосподарської продукції та стійких переваг виробничо-технологічного характеру, які суттєво впливають на цінову та якісну складові конкурентоспроможності. При цьому визначено напрями формування конкурентних переваг та оцінено реальність їх впровадження з врахуванням інноваційної зрілості підприємств та потенційних можливостей розвитку. В дисертації обґрунтовано методичні підходи до визначення та підтримки конкурентоспроможності аграрних підприємств на основі максимального використання системи факторів конкурентоспроможності в умовах діючого правового регулювання. Віднесено такі методичні процедури як комплексна діагностика конкурентоспроможності (включає оцінку її рівня та використання конкурентного потенціалу) і аналіз зовнішніх умов (передбачає аналіз ризиків та оцінку виконання інституціональним середовищем функцій захисту конкуренції, усунення інформаційної асиметрії та негативних зовнішніх впливів). Охарактеризовано сучасний стан агропромислового комплексу та проаналізовано конкурентні позиції вітчизняних виробників сільськогосподарської продукції на національному та міжнародному ринках, запропоновано підходи до здійснення моніторингу ринкової ситуації за основними видами сільськогосподарської продукції з виділенням закономірностей побудови цільових ринків, визначено ступень впливу визначених детермінант. В дослідженні доведено, що в основі формування механізму конкурентоспроможності підприємства лежить система управління конкурентоспроможністю, яка включає керуючу та керовану компоненти, які, в свою чергу, складаються з елементів, покликаних виконувати функції управління конкурентоспроможністю залежно від рівнів її формування. При цьому встановлено, що основними принципами функціонування системи управління конкурентоспроможністю підприємства є гнучкість, адаптивність до умов зовнішнього середовища, ефективність використання конкурентного потенціалу підприємства, інноваційність, якість інформаційного забезпечення. На основі обґрунтованої концепції побудови та функціонування механізму управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств ідентифіковані методичні засади імплементації інструментарію здійснення конкурентної поведінки аграрних підприємств та розвитку їх конкурентного потенціалу з подальшим визначенням основних стратегій підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств.

2. The dissertation investigates the theoretical-methodological and scientific-practical principles of the process of formation and implementation of mechanisms for managing the competitiveness of agricultural enterprises of Ukraine in modern conditions of a dynamic environment. Critical analysis of existing scientific positions on competitiveness management allowed to systematize them and develop a definition of "competitiveness of agricultural enterprises" by identifying it as a comprehensive characteristic of the ability of agricultural enterprises to operate effectively with certain products in certain target markets. Accordingly, the study identified the factors of formation and criteria for assessing the competitiveness of agricultural enterprises. The dissertation identifies

the scientific principles of formation and functioning of the organizational and economic mechanism of competitive relations in the target markets of agricultural enterprises, the mechanism of managing the creation and implementation of competitive advantages of agricultural enterprises, and the mechanism of managing competitive behavior in target markets. Based on the application of the synthetic concept, the principles of construction and operation, as well as the architecture of a comprehensive mechanism for managing the competitiveness of agricultural enterprises, which combines the levers, tools, tools and factors to form the appropriate level of competitiveness take into account the conditions of the latter in the food and resource markets. The thesis identifies the dynamics of economic efficiency and trends in the level of competitiveness of domestic agricultural enterprises, as well as the relationship of these indicators with the characteristics of competitive construction of target markets for agricultural products. This allowed to identify structural and dynamic trends in the development of competitiveness of domestic agricultural enterprises and relevant management systems. In this context, the priority of using three groups of tools to increase the competitiveness of agricultural enterprises, namely the tools of cost management of agricultural enterprises with regard to creating price competitive advantages, tools for integration of agricultural enterprises, and tools for innovation to create unique competitive advantages for specified agricultural products and sustainable advantages of production and technological nature, which significantly affect the price and quality components of competitiveness. At the same time, the directions of formation of competitive advantages are determined and the reality of their implementation is assessed, taking into account the innovative maturity of enterprises and potential development opportunities. The dissertation substantiates methodical approaches to determining and maintaining the competitiveness of agricultural enterprises on the basis of maximum use of the system of competitiveness factors in the current legal regulation. Such methodological procedures as comprehensive diagnostics of competitiveness (including assessment of its level and use of competitive potential) and analysis of external conditions (provides risk analysis and assessment of the institutional environment's performance of competition protection functions, elimination of information asymmetry and negative external influences). The current state of the agro-industrial complex is characterized and the competitive positions of domestic agricultural producers in the national and international markets are analyzed, approaches to monitoring the market situation on the main types of agricultural products are proposed, the degree of influence of certain markets is determined. The research proves that the basis of the mechanism of competitiveness of the enterprise is a system of competitiveness management, which includes control and managed components, which, in turn, consist of elements designed to perform the functions of competitiveness management depending on the levels of its formation. It is established that the main principles of the competitiveness management system of the enterprise are flexibility, adaptability to environmental conditions, efficient use of the competitive potential of the enterprise, innovation, quality of information support. On the basis of the substantiated concept of construction and functioning of the mechanism of management of competitiveness of the agricultural enterprises methodical bases of implementation of tools of realization of competitive behavior of the agricultural enterprises and development of their competitive potential with the further definition of the basic strategies of increase of competitiveness of the enterprises are identified.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудник Олена Василівна

2. Dudnyk Olena Vasylivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайцев Юрій Олександрович

2. Zaitsev Yuriy Oleksandrovych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Язлюк Борис Олегович

2. Yazlyuk Borys Olehovych

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гацько Анатолій Федорович

2. Gatsko Anatoliy Fedorovich

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Микитась Аркадій Вікторович

2. Mykytas Arkadii Viktorovych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Власенко Тетяна Анатоліївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Власенко Тетяна Анатоліївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.